

BRASSÓI UJLAP

Szerkesztőség: Kolostor-utca 23 sz.
Telefon 110.

Társadalmi napilap.
Felelős szerkesztő: Kölcze Károly dr.
Szerkesztő: Buszek Béla.

Előfizetési árak:
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Vidékre postán küldve 1 K.
Egyes szám ára 2 fillér.

A félénk „keresztény öntudat“.

Brassó, 1912. jan. 10.

Nem hallgathatom el a jelen élet szűgyenét, rá kényszerít ferde irányu napi sajtó, hogy foglalokozzam ezen gondolattal, a melyet felülirtam valóságának, nem címnek. Mintha általános dekadencia volna a keresztény kultúrában, mintha a krisztusi tanok hatályukból veszítettek volna, mintha a társadalmi életünk keresztény érzelmű tevékeny faktorai elnémultak volna, érettük élet erei megbénultak volna, olyan lett ez a szürke mindennapi élet. Itt—ott hallani lehet egy-egy bátor hangot, egy—egy keresztény alapon álló életet, de általában csend van.

Álomkorban szenved ezen politikai magyar haza.

Nagyjaink riadó csata kürtje felköltötte volt álmából ezen alvó nemzetet. A felriadt nép szívével és nem eszével gondolkodott és cselekedett. Dolgozott, lelkesedett, élt és egy szép jövő elé nézett, de jött a csoda doktor, a nemzet rontó és vaskezü kancellárja és rendben volt minden. Elalélt a nemzeti élet, kihullott a kard a kézről, összeszorult a szív, nyögve - sóhajtvá mondta elveszett mindenünk, még vallásos meggyőződésünk is. Ujra csend van. Ha valaki felszólal az illetékes helyen, elhallgatják, de nem okulnak, csak mondják: „Beszélj“. Sohse sürgess, mi rá érünk arra még.

Olvastam nagybuzgósággal a napilapokban, hogy a keresztény

szervezetek, népszövetség, szociális egyesületek támogatják az egyetlen keresztény pártot és ime az eredmény a rejtetes valóság. Megfogya bár de törve nem.

A mi szűgyenünk, hogy így kell vigasztalni magunkat.

Emlékezzünk a Barkoczy esetre, a vagy midőn egy papot akarták meghurcolni, mert az egyházáért sikra szállott. Talpon volt az egész keresztény tábor. És ma a Borromeus enciklika forrongást idéz elő, a kereszténytelen, a vértelen Magyarországon. Kinek árt azon latin szövegű körlevél, a papoknak vagy a hívőknek, vagy talán a közbékét forgatja fel az igazság kihirdetése? Nem akarok ugyan katolikusabb lenni a „római pápánál“, még a közmondás szerint sem, de még is csak gyávák vagyunk, hogy oly hamar megijedünk a nagy hangú vak, lármázó csöcselék riportertől. Most mi lesz a világgal! Feldulni a közbékét, holmi igazságokkal. S mi bátrak remegünk; félünk a lármától, alkuszunk 90 százalékra. Feladunk mindent csak hagenak békét nekünk hisz munkálkodni akarunk“.

Most már elmélkedjünk! Érdemes-e a keresztény politikát támogatni? Érdemes volt-e népüket szervezetlen vezetni avagy hagyni? Csak gondoljunk eszünkkel és ne szívünkkel. Megérdemeltük sorsunkat.

Óh ez még a kezdet, jennék még sokat, de nem lehet, mert nem csak kezünk és lábunk lesznek rabláncra fűzve, hanem keresztény öntudatunk is össze lesz törve.

És akkor, a mely igen közel jövőben befog következni, bevalósul a félénk, sőt kialudt keresztényöntudat élete, ha ugyan életnek lehet mon-

dani. Élesszük a hitet, fejlesszük a keresztény öntudatot, hogy valamikor ez legyen éltető elemünk és erős védelmünk.

András Péter

Az alkohol káros befolyása a vallás-erkölcsi életre.

Szabó György
I.

Egy alkalommal az iskolás gyermekeket oktatom az imádságról.

Egyik bátrabb így szól:

Esperes ur a Béla Balázs azt mondotta, „hogy csak az ördögök és a parasztok imádkoznak.“

A községben Béla néven volt általános ismeretes a legnagyobb foku alkoholist, egy földbirtokos ur züllött fia, ennek fia volt a 4. osztályos Balázs, ki belett vádolva.

Ez a közbeszólás fél óráig tartó külön közbeszólást idézett elő a részegeskedés pusztításáról. Sikerült is a gyermekkel beáttatni, hogy a Balázs atyjából, a Bélából az alkohol ördöge hazudott rendes szokása szerint.

Ez a valóságban megtörtént eset, valamint számtalan, a mindennapi életben előforduló eset napnál világosabban bizonyítja, hogy az ivási szenvedély minden jó érzést elől az emberben, előli a vallási érzést is, mely az erkölcsös életnek alapját képezi.

Mert hát tulajdonképpen mi is szükséges a valódi vallás-erkölcsös élethez? Szükséges a négy főerény, melyeket sarkalatosoknak is nevezünk.

Szükséges tehát először a keresztény okosság, melynél fogva az egyén a helyes rendet felfogja, világosan tud különböztetni a jó és rossz, a hasznos és ártalmas között. Az időt meg tudja becsülni és célszerűen felhasználni. Minden kínálkozó alkalmat jól megragadni, hogy abból lelki és testi szellemi és anyagi hasznot merítsen.

Most itt az a kérdés áll előttünk, ha

Könyvnyomdai és Könyvkötői

munkálatokat gyorsan és jutányos árak mellett készít

NÉVJEGYEK, GYÁSZJELENTÉSEK EGY ÓRA ALATT KÉSZITTETNEK EL.

HENTSCHEL H. könyvnyomda,
Kapu-utca 72.

vajjon az alkohol élvezete elősegíti-e, vagy hátráltatja-e az emberi, a keresztény okosság megszerzésében, annak állandó gyarapításában?

Ki merné állítani, hogy az alkohol élvezete elősegíti a szellemi képességet, mely a keresztény okosság alapját képezi? Szembe találna magát a szemlélők általános tapasztalataival, az alkoholmentes tudós orvosok állításaival.

Legyen akár férfi, akár nő, képzett, értelmes vagy tudatlan, ha egyszer az alkoholt élvezi, mindennap élvezeti itala, szenvedélyesen vágyik utána: annak szellemi képessége fokról-fokra csökken, az egyik oktalanságot a másik után követi el, az eseményeket ferdén fogja fel, helytelenül bírálja el. Csakhamar oda jut, hogy csak magát látja jónak, mindenkit rosszakaratúnak ítél, még érette siránkozó édes anyját is. A rendetlen élete után természetesen bekövetkezett a kellemetlen, szerencsétlen helyzetért, állapotáért mindenki mást okoz, csak magát nem. Meghasonlít az egész világgal. Mi idézi elő ezen sajnálatraméltó rendetlen lelki állapotot? Az ivási szenvedély, az alkohol élvezete.

Mi szükséges másodszor a rendszeres, tehát boldogító keresztény lelki élethez?

Nemde a keresztény mértékletesség?

Keresztény mértékletesség! Álljunk meg ezen szónál! Mert mi az Isten kegyelméből absztinensek, azt vesszük észre, hogy ezen szót igen sokan nem helyesen értelmezik. Jöjünk tisztába! Vannak olyanok, kik részint kötekedő enyelgéssel, részint komolyan azt mondják, hogy a mértékletesség azt jelenti a többi között, hogy mértékletesen lehet szeszelni s még olyan is találhatik, hogy azt meri állítani, hogy mértékletesen kell is. S tehát ti absztinensek tulajdonban mentek át.

Hogy tulásba nem mentünk át XIII. Leo és X. Pius pápák bucsu engedélyére hivatkozva, keresztelő szt. János, assisi szent Ferenc s a többi szentek is igazolnak, igazol maga az ur Jézus, ki azt mondta, ki ki utánam akar jönni, tagadja meg magát, vegye föl keresztjét és kövessen engem.

A mértékletesség mint fő erény nem azt mondja, hogy szesz mérget lehet mértékletesen használni. Az életben, ruházatban munkában is egyáltalában minden néven nevezendő földi viszonyainkban, élvezeteinkben a mérték tartást, a media viat kívánja tölünk.

Általános szabályt a szesz mértékletes élvezésére képtelenség is felállítani. A hány test, annyi féle a szervezet, melyet maga a egyén sem ismerhet ki előlegesen, úgy, hogy megtudja szabni magának az alkoholos folyadék nál a mértéket.

Láttam én már jól nevelt lánykákat is részegnek, csak egy pohár bort, legfőlebb keletit ittak s nagyon megártott. Így van a dolog a felnőttekkel is. Sokkal könnyebb absztinensek, egészen tartzkodónak lenni, mint mértékletesnek. Nem átalom megvalítani, magam is tapasztaltam.

Minden keresztény kereskedő hirdessen a „Brassói Ujlap”-ban.

Egyesületi élet.

Brassó, 1912. jan. 10.

A műkedvelői kör kedden este tartotta alakuló ülését a r. k. isk. rajztermében. Az alakuló ülésen számosan megjelentek úgy hölgyek mint a férfiak. Az ülésen Fröhvirth (Földvári) Mátyás elnökölt és fejtegette a kör céljait, egyuttal önképzőkör is lesz hogy a ker. szoc. egyesület estélyein, multságain, szavalatokal, monológokkal, dialógokkal, melódramákkal, szindarabokkal adjanak elő. Szóval az ünnepelveink emelését célja a kör. Fröhvirth fejtegetését lelkesedéssel kísérték és ajánlatára egyhangulag Zancsek Rezsőt választották meg a kör vezetőjének, aki elfogad beiratkozásokat a körbe. A kör tagjai már szerdán szép programja készülnek.

A Magyar Bál iránt, melyet most szombaton rendez a Magyar Jótékony Nőegylet városszerte nagy érdeklődés mutatkozik. A brassói magyarságnak ez már évek óta egyik legkedvesebb találkozó estélye. El kell ismerni, hogy erre a pártfogásra az egyelet valóban érdemes is. Azok a célok melyeknek megvalósításában a Nőegylet olyan sikeres buzgósággal működik valóban annyira közhasznúak, hogy ezeknek támogatása ma már szinte hazafias kötelessége édes mindnyájunknak. Szerencsés észszel megválasztva tapintatos kézzel vezetve lehet csak ily sikereket felmutatni. A napjainkban dúló nemzeti érzelmek korában bizony szükséges a magyar nemzeti érzelmek ápolása, fentartása. E szempontból városunk összes magyarságának ott kellene lenni a legelsőből a legutolsóig.

A katonai szolgálati jelre vonatkozó alapszabályok.

Brassó, 1912. jan. 10.

Ócsászári és apostoli királyi felsége a katonai szolgálati jelre vonatkozó alapszabályok 6. és 7-ik pontjának módosításához hozzájárult, mely szerint:

6) A tiszt katonai szolgálati jel az igény jogosultság megállapítása után a hadügyminiszter, illetve hadügyminisztérium tengerészeti osztályának főnöke, a cs. kir., vagy m. kir. honvédelmi miniszter által adományoztatik és az ellátandónak a személyhez intézett okirat kíséretében adatik ki.

A tiszt katonai szolgálati jel adományozása a „Rendeleti Közlöny”-ben közzétetik.

A legénységi katonai szolgálati jel a kezelő bizottságok részéről igazolandó igény alapján a csapatparancsnok által ítéltetik oda és adatik ki.

7) A katonai szolgálati jellel való ellátás napiparancsban közzéteendő.

Az átadás mindig az alkalomhoz illő módon történik.

Tükördarabok.

Egy boltban jártam. Nagy üzlet volt. Mint idegen csodálkoztam rajta. Voltak ott nagy kalapos hölgyek, szép ruhás asszonyok. Voltak egyszerű nők is benn. Sőt drága nagy kalap sem volt rajtuk. A segédek meg majd el nem olvadtak a nagy kedvességet eláruló viselkedésükben. Egyiknek jól állt, a másik furának, neveltségnek tünt fel. Minden kalapos nő legalább „nagyságos asszony” volt. Az egyszerű nőket, akik szintén vásárolni jöttek munkájukat félbeszakítva ott álltak már tühegyen. Ha egy „Nagyságos asszony” kiment egész kórusban zugott a fületsértő „ászólgája, alászólgája, kiszti hand, jó napot. Már türelmetlenek voltak a vásárlók. Sokan voltunk az üzletben. Már mosolyogni kezdtem ezen a darab életén és egyszerűre csak megszólal a pult előtt tolongók közül egy nő elég keserűen „Megyek haza és én is kalapot teszek a fejemre, talán kiszólgálnak aztán alászólgája”.

Családi estély.

E hó 10-én, szerdán este 8 órakor családi estélyt tartanak a keresztényszociálisták a r. kath. elemi isk. rajztermében a következő programmal:

- 1.) Megnyitó beszéd. Tartja Tejringer János.
- 2.) Szavlat. Előadja Bodó Dénes.
- 3.) Mókás felolvasás. Tartja Gaudi G.
- 4.) Szavlat. Előadja . . .
- 5.) Monolog. Előadja Zancsek R.
- 6.) A különféle szocialista mozgalmak. Szabadelőadás. Tartja: Fröhvirth Mátyás kerületi titkár.

Az élvezetesnek ígérkező estélyen nincsen belépő díj. A tagok által bevezetett vendégeket szívesen látunk. Minden keresztényszociálista ott legyen, de a népszovetségi se hiányozzanak. Jöjjen mindenki, még ha zsidógyerekek potyognának is az égből.

Magános ur

középkori egyszerű

szakácsnőt

keres sürgősen.

Cim a kiadóhivatalban.

HIREK.

Brassó, 1912. jan. 10.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Stern Viktor díjtalan pénzügyi számgyakornokot a brassói m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőségnél, jelen-

állomás helyén való meghagyása mellett, ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká nevezte ki.

Uj postaügynökség. A kolozsvári m. kir. posta igazgatóság Csikvármegyében Csikcsicsón s Maros — Tordamegyében Dédán uj postaigazgatóságot létesített.

Kamat kiosztás. Herrmann Eugénia urnő az idén is — mint eddig minden évben — az ő általa alapított „I. Ferenc József árva s özvegy alap” kamatait két szégyensorsu elaggodott árvának s egy 80 éves szegény özvegy asszonynak osztotta ki karácsonykor a plebánia hivatalban.

Harangalap javára. Tandler Vencelné öngyűsége 5 kor. t adományozott. Is-ten fizesse.

Magyarország koleramentes. Mint-hogy Magyarországon 1911 évi december 17-ike óta újabb koleraeset nem merült fel, a belügyminiszter hivatkozással az 1909. évi XXI. törvénycikkben foglalt 1903 évi párisi nemzetközi egyezmény határozata, 1912 január másodikától Magyarországot koleramentesnek nyilvánítja.

A brassói magyar polgári kör 1912. évi január hó 14-én vasárnap d. u fél 3 órakor saját helyiségében tartja évi rendes közgyűlését, a melyre a tagok ez uton is meghívotnak.

APOLLO BIOSKOP

Csütörtök és Péntek

Umbriai tájak. (látv.)

Bornholm (látv.)

Potyafáter (humoros)

Makrancos hölgy (humoros)

Az első monokli (humoros)

Corwboy leány (dráma)

Javíthatatlan játékos (dráma)

Leányszívek (dráma)

Szombat és vasárnap új műsor.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a

Pénzügyi-palotában levő

(Fellegrvári oldal, a máv. fogyasztási szövetkezettel szemben)

mészárszékemben naponta

Friss, elsőrendű marha és disznó húst

mérek ki, rendes napiárban.

A nem fogyasztási szövetkezeti tagok is beszerezhetik nálam a hússzükségeiket.

Szíves pártfogást kérve vagyok

kiváló tisztelettel

KÁDÁR MIHÁLY

mészáros.

Pénzügyi-palota.

„KORONA“

szálloda

— részvénytársaság Brassó. —

Első rangu szálloda.

100, a legmodernebb kényelemmel berendezett szoba és szalon. 250 vendég befogadására alkalmas. Villanyvilágítás. Lakosztályok fürdőszobával. Saját gőzmosóda. Központi szellőztető. Író és olvasó-szoba. Nagy fogadó-terem. Fürdők Zeneterem. Turista-megszálló. Sötétkamra fényképezékre részére. Kiállító szoba. Kerti-erkély Társaskocsi minden vonathoz. Automobilgarage A legnagyobb zléssel és kényelemmel berendezett kávéház. 100-féle bel- és külföldilap és képes folyóirat. Nagy billiárd-szoba. Játékszoba. Páholy. Elegáns éttermek és szeparék. Finom borok és likörök, valamint alkoholmentes italok. Elsőrendű bécsi és francia konyha, melynek látványosságzámba menő berendezése megtekintésre szívesen rendelkezésre áll. Erdélyi- és nemzetközi-étkek Pilseni-, bajor és angol sörök.

Mäder János

igazgató

Dr. Hankó Domokosné ajánlja, különféle gyártmányu kitűnő

Zongoráit

és

Pianinóit.

Kolostor-utca 28 sz. I. emelet

Zongorákat és pianinokat

bérbe ad.

BARTHELMIE GYÖRGY

műszerész

Brassó, Kapu-utca 41. szám

(A Kapu- és Szentjános-utca sarkán)

Író- számoló-, diktáló-, varrógép- villany- és fizikai szerek, villa -zseblámpa grammo-phonok, grammop -lemezek, tűk, festék-szalagok, szénpa- és mindennemű hozzávalók

különlegességi üzlete.

Finom műszerészeti műhely.

Telefon 380.

Telefon 380.

== Írógép-iskola. ==

Hirde t és e k e t
felve sz a
k i a d ö h i v a t a l

E hó 15-én megkezdődött az olcsó elárusítás!
Hol?

Goldmann N. P. utóda cégnél,

Lensor 31-33 sz. a. (Cell palota)

Tisztelettel értesitem Brassó város és vidéke n. é. közönségét, hogy Goldmann N. P. cég jó hírnévnek örvendő

kész férfi-, fiu-, és gyermekruha

üzletét előnyös árban megvettem és azt saját tulajdonomban tovább vezetem.

Raktáron csakis jó és elsőrendű anyagból készült árukat tartok, miről a n. é. közönség egyszeri bevásárlásnál is meggyőződést szerezhet.

Tulhalmozott áruraktáromat apa ztani kívánom és így elhatároztam, hogy az üzletem kirakatában is látható

férfi-, fiu-, és gyermekruhákat, továbbá felöltőket és gummiköppenyeket

a lehető legolcsóbb árban fogom elárusítani.

Magamat és üzletemet a t. c. közönség jóindulatába ajánlva, maradtam

teljes tisztelettel
GOLDMANN N. P. utóda
SAMUEL LIPOT

Kérem a cégemre Lensor 31-33 (Cell palota) jól vigyázni, mert a nagy elárusítás kizárólag a Cell palotábanlevő üzletben történik
Szerződésszerűleg a magyar vasúti alkalmazottak egyedüli szállítója.

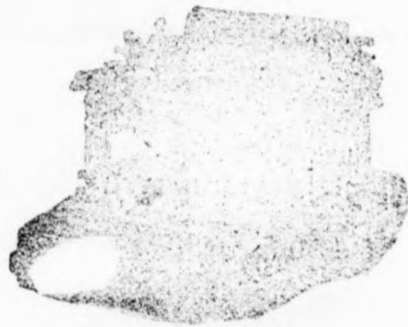
Schreiber Ed.

vegyes elemicikkel kereskedő

Brassó, Hirscher-u. 18 sz.

ajánl elsőrendű szalámit, sonkát, szalonnát, legizlésebb felvágottat, tormás virslit és mindenféle sajtot, turót és vaját.

Naponta posta és vasúti szétküldések.

A múlt a múlté,
a jelen és a jövő a
!!! Smith-Bros írógépe !!!

Kérjen prospektust
FARAGÓ TESTVÉREK
kizárólagos elárusítótól. Budapest, V Náncsi-u. 17

„EVOE“

haj-
csodaszer

bebizonyíthatólag

hatásos!

kopaszság, hajhullás, hámlás elleni szer „Evoe“ erősíti és felfrissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a haj növekedését. Egy üvege ára, igen kiadós, 5 K. három üvege 12 K. „Evoe“ csoda-crém ránc, vimmerli, redő, bőrtka ellen. Nagy tégely 4 K. Evoe keleti szépitő-szappan 1 K. Az „Evoe“ társaság főraktára:

Balog J. Wien II/623 Práterstrasse 57.

KAPHATOK jutányos árak és feltételek — mellett —

részli elfizetésre is

elsőrangú gyarmányu mindenfajta varrógépek, kerékpárok, fa és vasbutorok, képek, tükrök, inga- és zsebórák, aranynemű, szalon-garnitúrák, divánok, matracok, fali- és futó-szőnyegek, paplanok, mindenfajta vásznak, köntöskelmék, kész férfi- és fiuruhák, esetleg mérték után is készítenek. Nagy választék nemzeti zászlókban.

SZÖLLÖSY ZS.

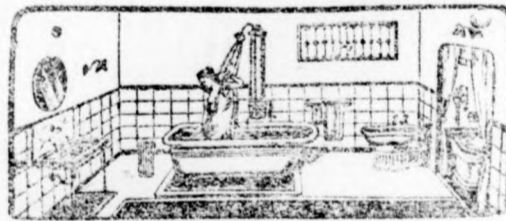
Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő fizetés mellett felvételnek.

LEXEN EDE

Bádogosság és szerelési vállalat. Brassó, Hosszu-utca 29.

elvállal minden épület- és diszmű bádogos munkálatokat, valamint szelözte ök és villamos esen- gők szerelését.

Különlegességek: Csatornázás, gáz- és vízvezeték, valamint closet- és fürdőszoba berendezés.

Dusan felszerelt raktár mindennemű bádogáruban, úgyszintén nagy választék fürdőkban — — — fürdőkályhák és closetekben. — — —

!! Locsolókat és carbidlámpákat előnyösebben sehol nem lehet vásárolni !!

Javításokat pontosan, mérsékelt áakm ellett.

Schmitz József

Műkelme festő és vegyszeti ruha-tisztító intézet.
Közép-utca 12. Fióküzlet: Kolostor-u. 25.
Fest és tisztít mindennemű férfi, női, gyermek, egyenruhákat napernyőket, csipkéket, függönyöket, stb. a legolcsóbb árak mellett.

!Fehérnemű mosás és fényvasalás!

„LOLA“

fésük és fogkefék kaphatók gyógyszerárakban drogueriákban és minden jobb szak-üzletekben.

Tarcsi Pál elvállal mindennemű

BUTORCSOMAGOLÁST.

Tudakozódni lehet Kapu-utca 72 sz.

Egy jókarban levő
pedálos cimbalom
olcsón eladó.

Értekezni lehet Vár-utca 55. sz. a.